

പതിനാറാം കേരള നിയമസഭ

ഒന്നാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നമ്പർ: 1637

01-07-2026-ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ചോദ്യം ഉന്നയിച്ച അംഗങ്ങൾ

ശ്രീ. ആര്യാടൻ ഷൗക്കത്ത്
ശ്രീ. സുധീർഷാ പാലോട്
ശ്രീ. എം. ആർ. ബൈജു

മറുപടി നൽകിയ മന്ത്രി

ശ്രീ. കെ. എം. ഷാജി
(തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി)

(എ) കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷന്റെ ഭാഗമായി നഗരവികസനത്തിന് എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;

മറുപടി: അതിവേഗം വളരുന്ന നഗരങ്ങളെ സാമ്പത്തികമായി ശക്തവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ ആഗോള നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്താനായി നിലവിലെ കേരള സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച സമഗ്ര വികസന പദ്ധതിയാണ് കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ. നഗരങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും പരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിരതയും ലക്ഷ്യമിട്ട് ആവിഷ്കരിച്ച 'കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ' പദ്ധതിക്കായി പ്രാഥമികമായി സർക്കാർ 100 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

സുസ്ഥിരവും കാലാവസ്ഥാ പ്രതികരണശേഷിയുള്ളതുമായ നഗര വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ 'ഹരിത നഗരങ്ങൾ' (Green Cities) എന്ന ആശയം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കും. പുതിയ നഗര വളർച്ചാ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വികസനം, നിലവിലുള്ള നഗരങ്ങളിലെ തിരക്ക് കുറയ്ക്കൽ, ആധുനിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോട് കൂടിയ സാമ്പത്തിക ഇടനാഴികളുടെ (Economic Corridors) നിർമ്മാണം എന്നിവ ഇതിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതാണ്. കാർബൺ ഉത്പാദനം കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രകൃതി അധിഷ്ഠിത വികസനത്തിനും ഹരിത നഗരം എന്ന ആശയം വഴി സാധ്യമാവുന്നതാണ്.

മാലിന്യ സംസ്കരണം, മഴവെള്ള നിയന്ത്രണം എന്നിവയിലൂടെ നഗരങ്ങളിലെ പാരിസ്ഥിതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സമഗ്ര പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് വഴി ശുചിത്വം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, മലിനീകരണം കുറയ്ക്കുക, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതകൾ ലഘൂകരിക്കുക, ശാസ്ത്രീയമായ ആസൂത്രണത്തിലൂടെയും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധശേഷിയുള്ള നഗരങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം സാധ്യമാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു:

- (i) നഗരവ്യാപക ഡ്രെയിനേജ്, സ്റ്റോം വാട്ടർ മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ നഗര വെള്ളപ്പൊക്കവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം മൂലമുള്ള അതിതീവ്ര മഴയുടെ ആഘാതവും കുറയ്ക്കുക.
- (ii) വികേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണം, വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംയോജിതവും ശാസ്ത്രീയവുമായ ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക.

(iii) ഡ്രെയിനേജ്, പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിരോധശേഷി, ജലസൂക്ഷ്മ എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നഗര ജലപാതകൾ, കനാലുകൾ, തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, ഹരിത-ജല അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ (Blue-Green Infrastructure) എന്നിവ പുനരുദ്ധരിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.

(iv) മലിനജല പുനരുപയോഗം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വികേന്ദ്രീകൃത മലിന ജല, ഫിക്കൽ സ്ലഡ്ജ് സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ നഗര മലിന ജല മാനേജ്മെന്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കുക.(v) ഡ്രെയിനേജ് ശൃംഖലകൾ, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതാ പ്രദേശങ്ങൾ, മാലിന്യ ശേഖരണം, പാരിസ്ഥിതി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തത്സമയ നിരീക്ഷണത്തിനും കാര്യക്ഷമമായ മാനേജ്മെന്റിനുമായി ഡിജിറ്റൽ നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും ജിയോസ്പേഷ്യൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.

കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ, ഹരിത നഗരം എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രാരംഭ നടപടികൾ നടന്നു വരുന്നു.

(ബി) ഹരിത നഗരം എന്ന ആശയം മുൻനിർത്തി നഗരവികസന നയം രൂപീകരിക്കുമോ; അതിനായി എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്;

മറുപടി: അതിവേഗം വളരുന്ന നഗരങ്ങളെ സാമ്പത്തികമായി ശക്തവും പാരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ ആഗോള നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്താനായി നിലവിലെ കേരള സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച സമഗ്ര വികസന പദ്ധതിയാണ് കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ. നഗരങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും പാരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിരതയും ലക്ഷ്യമിട്ട് ആവിഷ്കരിച്ച 'കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ' പദ്ധതിക്കായി പ്രാഥമികമായി സർക്കാർ 100 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

സുസ്ഥിരവും കാലാവസ്ഥാ പ്രതികരണശേഷിയുള്ളതുമായ നഗര വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ 'ഹരിത നഗരങ്ങൾ' (Green Cities) എന്ന ആശയം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കും. പുതിയ നഗര വളർച്ചാ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വികസനം, നിലവിലുള്ള നഗരങ്ങളിലെ തിരക്ക് കുറയ്ക്കൽ, ആധുനിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോട് കൂടിയ സാമ്പത്തിക ഇടനാഴികളുടെ (Economic Corridors) നിർമ്മാണം എന്നിവ ഇതിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതാണ്. കാർബൺ ഉത്പാദനം കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രകൃതി അധിഷ്ഠിത വികസനത്തിനും ഹരിത നഗരം എന്ന ആശയം വഴി സാധ്യമാവുന്നതാണ്.

മാലിന്യ സംസ്കരണം, മഴവെള്ള നിയന്ത്രണം എന്നിവയിലൂടെ നഗരങ്ങളിലെ പാരിസ്ഥിതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സമഗ്ര പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് വഴി ശുചിത്വം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, മലിനീകരണം കുറയ്ക്കുക, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതകൾ ലഘൂകരിക്കുക, ശാസ്ത്രീയമായ ആസൂത്രണത്തിലൂടെയും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധശേഷിയുള്ള നഗരങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം സാധ്യമാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു:

- (i) നഗരവ്യാപക ഡ്രെയിനേജ്, സ്റ്റോം വാട്ടർ മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ നഗര വെള്ളപ്പൊക്കവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം മൂലമുള്ള അതിതീവ്ര മഴയുടെ ആഘാതവും കുറയ്ക്കുക.
- (ii) വികേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണ, വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംയോജിതവും ശാസ്ത്രീയവുമായ ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക.

(iii) ഡ്രെയിനേജ്, പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിരോധശേഷി, ജലസൂക്ഷ്മ എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നഗര ജലപാതകൾ, കനാലുകൾ, തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, ഹരിത-ജല അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ (Blue-Green Infrastructure) എന്നിവ പുനരുദ്ധരിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.

(iv) മലിനജല പുനരുപയോഗം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വികേന്ദ്രീകൃത മലിന ജല, ഫിക്കൽ സ്ലഡ്ജ് സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ നഗര മലിന ജല മാനേജ്മെന്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കുക.(v) ഡ്രെയിനേജ് ശൃംഖലകൾ, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതാ പ്രദേശങ്ങൾ, മാലിന്യ ശേഖരണം, പാരിസ്ഥിതി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തത്സമയ നിരീക്ഷണത്തിനും കാര്യക്ഷമമായ മാനേജ്മെന്റിനുമായി ഡിജിറ്റൽ നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും ജിയോസ്പേഷ്യൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.

കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ, ഹരിത നഗരം എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രാരംഭ നടപടികൾ നടന്നു വരുന്നു.

(സി) നഗരങ്ങളിലെ ശാസ്ത്രീയമായ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും സമഗ്രമായ മഴവെള്ള നിയന്ത്രണത്തിനുമായി എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് കൈക്കൊള്ളാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് വിശദമാക്കാമോ?

മുറപ്പടി: അതിവേഗം വളരുന്ന നഗരങ്ങളെ സാമ്പത്തികമായി ശക്തവും പാരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ ആഗോള നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്താനായി നിലവിലെ കേരള സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച സമഗ്ര വികസന പദ്ധതിയാണ് കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ. നഗരങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും പാരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിരതയും ലക്ഷ്യമിട്ട് ആവിഷ്കരിച്ച 'കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ' പദ്ധതിക്കായി പ്രാഥമികമായി സർക്കാർ 100 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

സുസ്ഥിരവും കാലാവസ്ഥാ പ്രതികരണശേഷിയുള്ളതുമായ നഗര വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ 'ഹരിത നഗരങ്ങൾ' (Green Cities) എന്ന ആശയം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കും. പുതിയ നഗര വളർച്ചാ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വികസനം, നിലവിലുള്ള നഗരങ്ങളിലെ തിരക്ക് കുറയ്ക്കൽ, ആധുനിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോട് കൂടിയ സാമ്പത്തിക ഇടനാഴികളുടെ (Economic Corridors) നിർമ്മാണം എന്നിവ ഇതിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതാണ്. കാർബൺ ഉത്പാദനം കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രകൃതി അധിഷ്ഠിത വികസനത്തിനും ഹരിത നഗരം എന്ന ആശയം വഴി സാധ്യമാവുന്നതാണ്.

മാലിന്യ സംസ്കരണം, മഴവെള്ള നിയന്ത്രണം എന്നിവയിലൂടെ നഗരങ്ങളിലെ പാരിസ്ഥിതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സമഗ്ര പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് വഴി ശുചിത്വം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, മലിനീകരണം കുറയ്ക്കുക, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതകൾ ലഘൂകരിക്കുക, ശാസ്ത്രീയമായ ആസൂത്രണത്തിലൂടെയും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധശേഷിയുള്ള നഗരങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം സാധ്യമാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു:

(i) നഗരവ്യാപക ഡ്രെയിനേജ്, സ്റ്റോം വാട്ടർ മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ നഗര വെള്ളപ്പൊക്കവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം മൂലമുള്ള അതിതീവ്ര മഴയുടെ ആഘാതവും കുറയ്ക്കുക.

(ii) വികേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണ, വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംയോജിതവും ശാസ്ത്രീയവുമായ ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക.

(iii) ഡ്രെയിനേജ്, പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിരോധശേഷി, ജലസുരക്ഷ എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നഗര ജലപാതകൾ, കനാലുകൾ, തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, ഹരിത-ജല അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ (Blue-Green Infrastructure) എന്നിവ പുനരുദ്ധരിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.

(iv) മലിനജല പുനരുപയോഗം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വികേന്ദ്രീകൃത മലിന ജല, ഫിക്കൽ സ്ലഡ്ജ് സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ നഗര മലിന ജല മാനേജ്മെന്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കുക.(v) ഡ്രെയിനേജ് ശൃംഖലകൾ, വെള്ളപ്പൊക്ക സാധ്യതാ പ്രദേശങ്ങൾ, മാലിന്യ ശേഖരണം, പരിസ്ഥിതി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തത്സമയ നിരീക്ഷണത്തിനും കാര്യക്ഷമമായ മാനേജ്മെന്റിനുമായി ഡിജിറ്റൽ നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും ജിയോസ്പേഷ്യൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.

കേരള അർബൻ ഗ്രോത്ത് മിഷൻ, ഹരിത നഗരം എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രാരംഭ നടപടികൾ നടന്നു വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ